

Kolekcja zbiorów specjalnych Biblioteki Uniwersyteckiej w Giessen liczy sobie ponad 2800 papirusów i jest jedną z większych i ważniejszych na świecie. Niemniej jednak brak papirologa w tym ośrodku spowodował, że wiele ważnych tekstów wciąż pozostaje nieopublikowanych. Podstawowym celem moich badań jest zatem identyfikowanie i naukowe opracowanie (transkrypcja, tłumaczenie, komentarz, interpretacja) nowych papirusów z kolekcji w Giessen.

Projekt przewiduje edycję piętnastu nowych greckich dokumentów, w tym dwa obszerne, zwój-brudnopis z I w n.e. i czwartowieczny rejestr podatników sporządzony na 24-stronicowym kodeksie. Najistotniejszą częścią pracy jest odczytanie każdego papirusu i sporządzenie jego transkrypcji opatrzonej aparatem krytycznym. Tłumaczenie i szczegółowa analiza historyczna pozwoli mi dalej na określenie znaczenia i wpływu poszczególnych tekstów na obecny stan wiedzy, pomoże lepiej zrozumieć, zweryfikować i uzupełnić wiele kwestii z zakresu systemów podatkowych, ekonomii, gospodarki, społeczeństwa oraz funkcjonowania maszyny biurokratycznej w Egipcie rzymskim. Częścią pracy będzie również studium onomastyczne i prozopograficzne w oparciu o edytowane dokumenty. Tutaj skupię się przede wszystkim na niepoświadczonych dotychczas imionach, przestudiuję każdą osobę szukając paraleli we wszystkich możliwych źródłach. Spróbuję połączyć poszczególne osoby ze znanymi archiwami czy drzewami genealogicznymi. Także pochodzenie imion będzie ważnym aspektem badań – postaram się na tej podstawie określić przynależność religijną danych osób oraz zbadać ogólny charakter społeczeństwa niektórych miast Egiptu rzymskiego. Szczególną uwagę zwrócę na urzędników; to pozwoli mi prześledzić sposób funkcjonowania administracji, w tym przede wszystkim funkcje danych urzędników oraz ich relacje w kontekście urzędów jakie piastują.

Moje dotychczasowe badania wykazały, że w niektórych dokumentach mamy do czynienia z nietypowymi lub w ogóle niepoświadczonymi elementami, np. niezrozumiałe noty między kolumnami w zwoju-brudnopisie, nieznanne stawki podatkowe w kodeksie, nowe imiona, nowe formuły, ceny różnych artykułów i stawki płac pracowniczych. Każdy z tych elementów dużej układanki daje bezpośredni wgląd w różne dziedziny życia codziennego ludzi na terenie dawnego Egiptu i dzięki temu jesteśmy w stanie lepiej zrozumieć procesy społeczno-kulturowo-historyczne, które kształtowały to społeczeństwo.

Odczytywanie i wydawanie tekstów pisanych odręcznie 2000 lat temu jest szczególnie atrakcyjne, ponieważ istotne dla nas informacje wydobywamy nie ze źródeł historyczno-literackich, ale dokumentów użytkowych, które są naocznym i najbardziej autentycznym świadkiem przeszłości. Żaden badacz starożytności nie może już obecnie pominąć źródeł papirusowych, dzięki temu są one zawsze pożądane, a zainteresowanie nimi ciągle żywe. Starając się częściowo wyjść naprzeciw tym oczekiwaniom, celem pracy będzie także wznowienie regularnych publikacji papirusów z kolekcji w Giessen.

Chociaż każdy papirus został napisany przez inną osobę, w innej wiosce, w innym roku, to jako całość reprezentują one tę samą epokę i pochodzą z tego samego obszaru społeczno-kulturowego. Połączenie każdej mniejszej informacji wydobytej z danego papirusu da bardziej kompletny i całościowy obraz życia codziennego w Egipcie rzymskim.